

Manevi Özgürlük

Manevi özgürlük, içsel bir yüzleşme ve samimi bir yaklaşımla kalbi değişime sevk eden, ruhu, kötü unsurlara bağımlılıktan kurtararak hakikî benliğe taşıyan zihinsel bir dönüşümdür. Bu hâl, zararlı düşünceleri ve niyetleri iyileştiren bir hâldir. Kişiyi, aydınlanan bir zihinle hayatın her alanını kapsayan geniş bir bakış açısı sunar.

Manevi özgürlük, sadece dışsal bağılıklardan kurtulmak değil aynı zamanda kalbin ve zihnin iyileşmesi, genişlemesi, geçmişin yüklerinden arınarak daha geniş bir bakış açısına kavuşması demektir. Bu bir süreç meselesidir. Toksik düşünceleri ve olumsuz tutumları gözden geçirebilmek, onları şefkat ve bilgelik ışığında yeniden şekillendirmekle gerçekleşir. Kişiyi içsel aydınlanmaya götüren bu durum, bireyin kendisiyle ve başkalarıyla kurduğu ilişkiyi dengeli bir düzleme çeker, zihni daha berrak ve daha kapsayıcı kılar.

Manevi özgürlüğü elde etmenin yolu, dış dünyada realite ile uyum içinde, içsel dünyada ise hakikatle barışık olmaktan geçer. Bu temel öğretiyi bize emanet eden Mesih, onun içindir ki **"Hakikati bileceksiniz ve o hakikat sizi özgürleştirecektir"** (Yuhanna 8: 32) demiştir. Ayrıca ahlakî sorumluluğu ve tutarlılığı önceleyen bu öğretinin önemini açıklamak için de şöyle devam etmiştir:

"Yeryüzünün tuzu sizsiniz. Ama tuz tadını yitirse, ona tekrar nasıl tuz tadı verilebilir? Artık dışarı atılıp insanların ayakları altında çiğnenmekten başka bir işe yaramaz." (Matta 5: 13)

"Dünyanın ışığı sizsiniz. Tepenin üzerine kurulan kent gizlenemez. İnsanlar da kandil yakıp onu tahıl ölçeği altına koymazlar. Tersine, kandilliğe koyarlar; oradan evdekilerin hepsine ışık verir. Sizin

ışığınız insanların önünde öyle parlaysın ki, onlar iyi işlerinizi görerek göklerdeki Babanızı yüceltsinler!" (Markos 9: 50; Luka 14: 34-35).

Öte yandan Mesih, **"Yol, hakikat ve yaşam benim"** (Yuhanna 14: 6) diyerek bir sistemden bahsetmektedir. Bu ilahî sistemi yani hakikatî, yolu ve yaşamı öğretme sorumluluğunu kiliseye emanet etmiştir. Bu nedenle kilisenin ana misyonu, bireyi ve toplumu yolun, hakikatin ve yaşamın ruhuyla bütünleştirerek insan onurunu yüceltmektir. Zira Kilise Babaları'na göre kilise, yalnızca bir ibadet yeri değil aynı zamanda Mesih'in bedenidir; Tanrı'nın adaletini, merhametini, bağışlayıcılığını, kurtuluşunu sağlayan ruhanî bir kurumdur.

Bu açıdan bakıldığında kilise, Tanrı'nın dünyadaki ışığıdır ve bu ışığı yaymakla görevlidir. Bu ilahî ışık, Tanrı'nın sevgisini ve doğruluğunu yansıtır. Mesih'in **"Siz dünyanın ışığısınız"** (Matta 5: 14) sözü, kilisenin dünyanın karanlık (nefsanî) yönlerinde Tanrı'nın ışığını yayma gereğini vurgular¹. Bunu yaparken Mesih'in öğretisini ve kolaylaştırmayı ön planda tutar.

Ancak Mesih'in o can veren öğretisi, yaşam yolunda nefsimizin bozuk güdülerini ve kötü tutumlarını kar gibi eritemezse, o öğreti ne yazık ki nefsimizin ihtiraslı tutkularında erimeye mahkûm olur. Bu erimenin yol

¹ Mesih'in kiliseye emanet ettiği yolun, hakikatin ve yaşamın özü, Tanrı'nın merhameti ve sevgisi ile doludur. Kilisenin işlevi yalnızca bir ibadet mekânı olarak değil Tanrı'nın dünyadaki sevgi, adalet ve ışığını taşıyan canlı bir beden olarak anlaşılmasıdır. Bu bağlamda kilise, bireyin ve toplumun ruhunu ilahî değerlerle beslemeyi, onları onurlandırmayı ve bu yolda rehberlik etmeyi görev bilir. Kilise Babaları'nın yazılarında bu sorumluluk, Tanrı'nın merhametini, bağışlayıcılığını ve kurtuluşunu sunma çabasıyla tanımlanır. Mesih'in **"Siz dünyanın ışığısınız"** ifadesi, kilisenin, ilahî ışığı, karanlık dünyaya yayma çağrısını vurgular. Bu ışık, insanın içindeki **"nefsanî"** yanları aşmasına, ilahî hakikate yönelmesine rehberlik eder. Böylece kilise, Mesih'in bedenine olan sadakatini sürdürerek, dünyada adaletin, sevginin ve insan onurunun yüceltilmesine katkı sunar.

açtığı acıların yaşandığı günümüzde, kendini tanımanın, kendini bilmenin ve kendini yönetmenin yolu işbu farkındalıktan geçmektedir. Bu farkındalık düzeyine göre, insanın içindeki ışık açığa çıkar. Ancak bu ışık düşük farkındalık seviyesinde kalırsa içsel dünyayı aydınlatmaz zira o, bencil ve kıskanç bir sahiplenme perdesiyle örtülüdür. Bu durum, ruhu yıpratıcı, kuşkulu ve kuruntulu bir bağımlılığa da neden olur.

Bu ışık, ancak yüksek bir farkındalık seviyesinde hem içsel dünyayı hem de dışsal dünyayı aydınlatabilir. Yaşama katılmayı ve sorumluluk almayı gerektiren bu farkındalık düzeyinde, edep sevginin, bilgi ahlakın, erdem vicdanın tacı ve süsü olur. Çünkü bu farkındalık, olumsuz bir durumu olumlu bir duruma dönüştürmenin ilk adımıdır. Ondan sonra niyet ve eylem gelir. Bu üç adım bilgi, disiplin ve terbiye gerektirir.

Peki, ışığın, tuzun, farkındalığın ne anlama geldiğini, bunların özelliklerini, dahası yolun, yaşamın ve hakikatin ne olduğunu nasıl öğrenebiliriz? Mesih'in dile getirdiği yaşam sistemini nasıl kavrayabiliriz? Arzulanan manevi özgürlüğe nasıl ulaşabiliriz?

Bilinmelidir ki, ruh aydınlığına erişmeden, içsel çatışmalardan ve kötü bağımlılıklardan kurtulup manevi özgürlüğe kavuşmadan, yolun, hayatın ve hakikatin ne olduğu kavranılmadan, ilahî sistemi anlamak mümkün değildir. Merhametli farkındalık anlamına gelen bu kavrayışın kıvılcımı zihinde çakmayana kadar insan, egonun karanlık sularında boğulma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Ancak zihin ilahî ışıkla aydınlanırsa, yolu, hayatı, hakikati kavramakla kalmaz, içsel barışa ulaşarak, huzurun sakin limanına demirler ve işte o zaman, insanın tutum ve davranışları da negatif bir görüntüden pozitif bir görüntüye dönüşür.

Bu aşamada samimiyet, egonun sahte gülümsemelerine itibar etmez, o gülümsemeleri yapmacık görür. Ancak erdem ve ahlak yoksa samimiyet de yok olur. Samimi olmayan kişi kendini bilmez; benliğinde hapsolmuştur o ve özünü, yani içindeki ilahî enerjiyi ve ruhu keşfedememiştir. Çünkü o, egonun karanlığında sürekli kendisiyle çatışma halindedir. Ruhun aydınlığına erişmeden bu içsel çatışmadan kurtulamaz, kendini keşfedemez ve tanıyamaz. Zira ruhun aydınlığı, ilahî ışıktır. Bu ışıkla aydınlanan zihin, bilinçlenir, içsel barışa, huzura ve manevi özgürlüğe kavuşur. Aksi takdirde, insanın tutum ve davranışları karanlığın etkisinde kalır ve içsel boşluk dolmadığından huzursuzluk devam eder. Günümüzde karşılaştığımız kim olay ve olgular işbu huzursuzluğun bir tezahürüdür.

Karanlıkta yaşam yoktur, daima dengesizlik ve acı vardır. Hayat, karanlık ve ışığın bir mücadelesidir. Bu mücadele süreci içinde, acının olgunlaştırıcı gücünden ders alabilenler, bu savaştan zaferle çıkar ve ışığa daha rahat kavuşur.

Yusuf Beğtaş